Guðmundur Jónsson:

Hoffell

Þegar ég nú byrja að skrásetja örnefni í Hoffellslandi, set ég fyrst afrit af landamerkjabréfum þeim, sem nú gilda fyrir Hoffellseignina. Þau voru gerð á árunum 1911 og 1912, á þeim árum, sem byrjað var að vinna silfurberg í Hoffellsnámunni. Voru þá ýmsir, sem álitu, að Svínafell og Setberg ættu einnig þessa námu, þar sem ekki fundust skrásett landamerki milli jarðanna, þrátt fyrir það þótt jarðirnar hefðu hver fyrir sig ákveðin landamerki frá ómunatíð, sem vötn réðu að mestu og ábúendur jarðanna höfðu hagnýtt þannig og enginn ágreiningur var um. Hins vegar voru skrásett landamerki um þessar þrjár jarðir í einu lagi, sem hefur sennilega verið frá þeim tíma, sem jarðirnar voru allar í einni eign. Lá nærri, að málaferli yrðu út af þessu, þar sem maður nokkur eða félag leigði á þessum tíma námurétt í jörðinni Svínafelli og hálfu Setbergi. Hinn helmingurinn tilheyrði Hoffellseigninni og var ekki gefinn falur, enda vitnaðist það brátt, að hugmyndin var að fá námurétt í þessum jörðum til að verða hluthafi í silfurberginu. En eigandi og ábúandi Svínafells, Árni Bergsson, sagðist tilbúinn, hvenær sem væri, að skrásetja landamerki milli jarðanna Hoffells og Svínafells, þau sem alltaf hefðu gilt, og sér hefði ekki dottið í hug, þegar hann leigði námurétt í Svínafellslandi, að hann ætti nokkurt tilkall til Hoffellsnámunnar. Voru þau landamerki þegar skrásett. Var þá aðeins hálft Setberg eftir, og þótti leigjandanum þá ekki ráðlegt að fara lengra, og samdist þá um, að landamerki milli Hoffells og Setbergs væru einnig skráð.

Landamerki milli Hoffells og Svínafells: Við undirritaðir, eigendur jarðanna Svínafells og Hoffells í Nesjahreppi í A.-Skaftafellssýslu, lýsum því yfir, að landamerki milli þessara eignarjarða okkar, Svínafells og Hoffells, eru og hafa verið eins og hér segir: Stefna frá jöklinum um miðjan Sand (1) niður í Gildrasker (2). En Hoffellsmegin við þessa markalínu engjahólma, er nefnast Kringlur.

Gjört að Hoffelli 7. júlí 1911: Jón Guðmundsson, Árni Bergsson. Vitundarvottar: Sigurður Sigurðsson, Gunnar Sigurðsson. Við viljum enn fremur taka fram, að landamerkin, frá því jökullinn byrjar að neðan, milli Svínafells og Geitafells, liggur markalínan á Jökli (3) milli Hoffellsmúla (4) og Gæsaheiða (5).

Hoffelli, 7. júlí 1911: Jón Guðmundsson, Árni Bergsson. Vitundarvottar: Sigurður Sigurðsson, Gunnar Sigurðsson.

Landamerki milli Hoffells og Setbergs:

Við undirritaðir, eigendur og umboðsmenn jarðanna Hoffells og Setbergs í Nesjahreppi í A.-Skaftafellssýslu, lýsum hér með yfir því, að landamerki milli nefndra jarða eru þannig: Frá markalínu þeirri, sem skilur Krossbæjar-, Setbergs- og Hoffellsland liggja landamerki milli Péturshólma (6) og Ólafstanga (7), austan við Mosahólmana (8), vestan við Arnarbæli (9) eftir ánni neðan við Grænabakka (10), Tjarnarhraun (11) og Tjarnarhraunsrima (12) að Setbergsáarmynni (13). Svo ræður Setbergsá (14) mörkunum að svokölluðum Skógargötum (15), þar sem uppspretturnar að Setbergsá falla saman. Þaðan liggja mörkin milli Miðeyjar (16) og Austustu-Eyjar (17) og svo inneftir dalnum eftir áareyrunum, mitt á milli hlíða, og upp í jökul milli Fossdalshnútu (18) og Vatnsskerja (19). Hoffellslambatungur (20) fylgja Hoffelli, en Reifsdalur (21) sameign jarðanna eftir dýrleika þeirra nú. Veiði á Setberg ásamt Hoffelli, bæði í Hoffellsá (22) frá landamerkjunum að neðan og upp í Setbergsáarmynni (23) og Setbergsá.

Hoffelli í júní 1912: Jón Guðmundsson, Þórarinn Sigurðsson. Samþykkir fyrir Nesjahrepp: Þórarinn Sigurðsson, Guðmundur Jónsson, Benedikt Eyjólfsson, Gunnar Jónsson, Sigurður Pétursson.

Þegar landamerki voru skráð milli Hoffells og Svínafells, datt mér í hug, af því jökullinn var þá mjög að eyðast, að vel gæti svo farið, þegar tímar liðu, að undan jöklinum kæmu einhver verðmæti, sem ágreiningur gæti risið út af, fékk því sett inn á eftir ákvæðið um jökulinn, sem samningurinn hljóðar um. Gildrasker er hornmark milli Hoffells og Krossbæjar að sunnan og Svínafells að vestan; venjulega er það kallað Gildrasker, á sennilega að vera Gildrusker (24). Hornafjargarfljót (25) umlykja það meira og minna, og hafa kindur orðið þar tepptar, einkum á haustin, þegar fer að frjósa; gæti nafnið komið af því. Pétursbólmi (26) er hornmark milli Hoffells og Krossbæjar að sunnan og Setbergs að austan, en svo hefur verið talið, að bæði Gildrasker og Pétursbólmi tilheyrði Hoffelli, en bæði skerið og hólminn virðist lítils virði. Hoffellstúnið (27) - Austurtún (28) - Vesturtún (29).

Framundan bænum efst við Traðirnar (30) að austanverðu heitir Hvannstóðshóll (31). Yfir Traðirnar neðarlega er klapparhryggur, sem heitir Völvuleiði (32); engar sagnir eru um það.

Þar sem Traðirnar koma saman við veginn, sem liggur niður að Sandinum, heitir Traðarendi (33). Fyrir austan veginn þar var nátthagi, sem nú er sléttaður í tún og hét Efri-Nátthagi (34). Þar hét áður Réttarklettsbarð efra (35), og eru nú nýju fjárhúsin framan í því og þar girðing fyrir neðan, sem nú er kölluð Nátthagi (36), og Réttarklettsbarð neðra (37), sem grjótgarðurinn að neðan liggur eftir, en nafnið á vörðunum gildir nú aðallega fyrir hæðirnar á veginum. Fyrir austan Nátthagann eru rof, sem kölluð eru Mógrafir (38). Þar var mór tekinn fyrir nokkrum árum, en þótti ekki borga sig og því hætt við hann. Þar fyrir ofan og austan hét Mýri (39) en er nú ræst í tún. Í gamla túngarðinum austur af bænum var Sumarfjós (40), sem nú er sléttað niður; er gata þangað austur, sem hefur verið kölluð Fjósgata (41) að þessu. Efst á girðingunni að austan hét Stöðull (42). Þar voru kýr mjólkaðar á sumrin, lengi eftir að ég man eftir, en ær þá í færigrindum; áður höfðu þar verið Kvíar (43) líka og ærnar mjólkaðar í þeim. (Kvíar hafa verið úr torfi og grjóti. S. E.) Þar vestur með girðingunni heita Hólar (44). Þar er djúp laut milli tveggja hóla, sem kölluð er Trúlofunarlaut (45). Það lenti einu sinni kvenmaður og karlmaður saman við heyskap í lautinni, og varð þá einhverjum að orði í gamni, að þau væru komin í Trúlofunar-lautina, og hefur nafnið haldizt síðan. Fyrir vestan Hólana er Skriðuhlaup (46) og austan við það Stórabjarg (47); var það klettur, sem hrapaði úr fjallinu; var það að mestu brotið upp í grjótgarðinn. Fyrir ofan og austan bæinn er hóll, sem heitir Smiðjuhóll (48). Fyrir austan gömlu girðinguna er nú Nýjatún (49), en allt túnið fyrir ofan bæinn Brekkutún (50). Kinn (51) heitir upp og vestur af bænum. Þar hafa Lambhúsin (52) lengi verið og voru kölluð Kinnarhús (53); er nú búið að jafna þeim við jörðu. Skammt fyrir ofan húsaþorpið vestast er lítil hæð. Þar var brunnur, sem neyzluvatn var tekið úr, áður vatn var leitt í bæinn í pípum. Þessi brunnur er þar enn, en yfir honum er hella og sléttað yfir; hann var talinn 12 álnir á dýpt. Áður en hann var grafinn, var vatnið í bæinn sótt í Fúlapoll (54); hann er í lægð vestan við Kinnina, og var hann fylltur upp; er þar mýrarblettur; þar í kring er kallað Fúlapollstún (55). Þar lítið neðar og vestar innan girðingar er klettur, sem heitir Prestaklettur (56); neðan við hann er sáðgarður, sem er kallaður Klettgarður (57). Sú sögn er um klettinn, að þar hafi einu sinni setið 18 prestar á ráðstefnu og hefði þá kletturinn fallið yfir þá úr fjallinu og enginn undan komizt. Neðst í túninu að vestan er spilda, sem heitir Krangi (58), óx illa, var krangalegt; magrir krakkar eru krangalegir. Þar ofar og austar er Hesthúshóll (59); var þar lengi hesthús, en er nú sléttað. Fram undan bænum vestan traðanna er upphækkun mikil og grónar tættur, sem að mestu er sléttað. Það heitir Gamli-Garður (60). Þar var heygarður og fjós fram yfir aldamótin 1800. Þar fyrir

neðan er mýri, sem heitir Fjósamýri (61) og klettur, sem heitir Fjósaklettur (62). Um hann er sú sögn, að eitt skipti, er kúnum var hleypt í vatn að dýi, sem þar var í mýrinni, sá fjósamaðurinn naut koma frá klettinum og fara til kúnna. Var ein kýrin að ríða, og stökk nautið þegar upp á kúna, en hvarf síðan aftur við klettinn. Kýrin hafði þann tíma, og kálfurinn, sem hún fæddi, var rófulaus, en að öðru leyti eins og aðrir kálfar. Hann var alinn og þroskaðist vel, en ekki er þess getið, hvort hann var snemmborinn, en um vorið, þegar hann fór að ganga úti, hvarf hann og sást aldrei síðan; var álitið, að eigandi nautsins hefði tekið hann.

Girðingin utan túns: Fyrir neðan túnið vestan vegarins eru klettar, sem heita Réttarklettar (63); þar var fjárrétt áður. Síðan var sett þar girðing og kölluð Neðri-Nátthagi (64). Lækur er þar, sem hefur uppsprettur milli klettanna og heitir Réttarklettslækur (65). Þar niður undir heitir Tangi (66), sem graslendið nær lengst út í sandinn. Rofbakkar (67) heita þar upp af. Arnarbæli (68) heitir klettatangi, sem myndar horn að vestan. Fremsti kletturinn heitir Arnarbælisklettur (69), þar fyrir austan Arnarbælismýri (70) og Arnarbælistjörn (71), en upp frá Arnarbæli eru móar og klappahryggir, sem heita Vestur-Bringur (72). Þar er einn klettur, sem nefndur er Strýta (73), en vestan í móti meðfram Sandinum Arnarbælishvammar (74). Þá er Tófulæksbarð (75) og lækur þar fyrir innan, sem heitir Tófulækur (76); í honum er foss, sem myndast af mólagi, og heitir hann Tófulæksfoss (77), og niður við Sandinn heitir Tófulæksmynni (78). Um tíma var kornmylla á þessum læk, og hét þá nokkur hluti af honum Myllulækur (79). Þar fyrir innan er Stekkatúnið (80), sem síðast var notað, og heitir þar Stekkatún (81), Stekkatúnsbakki (82), Stekkatúnsrof (83), Stekkatúnshvammar (84), Stekkatúnsgil (85), Stekkatúnsaur (86), Stekkatúnslækur (87) og Stekkatúnsklettar (88). Þar neðar nær túninu Þvottadý (89) og Dýklettar (90). (Eftir aurunum fyrir vestan rennur kvísl, sem heitir Landræsi (91); falla Hornafjarðarfljót oft í það.) Upp af bænum fyrir ofan girðinguna Hvammur (92) og Brekkur (93) og efsti tanginn af Brekkunum Litlarófa (94), og þar upp af í Skriðunum (95) grastó, sem kallað er Toddi (96). Fyrir vestan Hvamminn heitir Hjalli (97). Þaðan er vatnsleiðsla og rafleiðsla, og þar er vatnsgeymir, hlaðinn úr torfi, sem vatnið fyrir rafleiðsluna er geymt í þann tíma, sem vélarnar eru ekki í gangi. Þar fyrir vestan eru klettar, sem heita Strýtuklettur (98), Fataklettur (99), þurrkuð föt, og Hjallklettur (100). Hildarlækur (101) er þar, uppspretta undan fjallinu, þar upp af er mikil skriða,sem heitir Hildarhaugur (102); Hildarhaugsbrekkur (103) eru framan í og framan við skriðuna og Hildarhaugstoddar (104) þar ofar. Upp af skriðunni er gil í fjallinu, sem heitir Hildargjót (105). Annað hvort er hér um að ræða kvenmannsnafn eða fornmannadys, sem getur

verið horfin í jörð eða undir skriðuna. Einstakur klettkambur er þar nokkuð innar, sem heitir Brókarkambur (106); mun nafnið komið af því, að göngumenn hafa oft skilið þar eftir brækur sínar, er þeir hafa farið í fjallgöngur. Ranghali (107) heitir næsti klettur og Ranghalabrekka (108) framan við hann og Ranghalamýri (109). Þá eru næst Geithús (110), Geithúsklettar (111), Geithúsamýri (112) og Geithúsabrekka (113). Girðingin liggur um Geithúsklettana upp í fjallið, og þar í hamar, sem heitir Vegghamar (114). Þar upp af vestan á fjallinu heita Geithúsafláar (115) og Geithúsagil (116), þar næst Stóruskriðubotn (117) uppi og Stóraskriða (118) niður undan, Stóruskriðumýri (119) og Stóruskriðubrekka (120). Þar fyrir innan heita Klettar (121) niðri, en Rani (122) uppi, Ranagil (123), Hárani (124), Lágrani (125), Ranabrekkur (126) og Grjóthnaus (127). Í klettunum eru tveir nafngreindir, Kvíaklettur (128) og Fremri-Kvíaklettur (129). Er nafnið komið af því, að þeir eru eins og kvíar í lögun. Undir einum kletti þar er skúti, sem hefur fengið nafnið Litla-Baðstofa (130). Þá er næst Kráksgil (131). Kráksgilið er myndað af fjórum giljum frá fjallsegginni, og eru þrjár tungur milli þessara gilja, sem heita Kráksgilstungur (132), Fremsta- (133), Mið- (134) og Innsta-Tunga (135). Niður undan Kráksgilinu er skriða, sem heitir Kráksgilsskriða (136) og neðarlega í gilinu Kráksgilsfoss (137).

Tungufell (138) er milli Kráksgils og Tungufellsgils. Þar eru Tungufellsbrekka (139) efri og neðri (139a) meðfram Kráksgilinu. Tungufellsmegin eru Kráksgilsklytrur (140). Þar í klettunum er reynihrísla nokkuð stór, og er skammt, síðan tekið var eftir, að það væri reynir. Önnur lítil hefur fundizt í Stóruskriðugili austan megin. Ofan í Kráksgilið gengur hryggur, sem kallaður er Háls (140a). Upp af Tungufellsgili er Tungufellsbotn (141).

Skjól (142) heita milli Tungufellsgils og Tæpugötuhamarsgils (143). Þar er Skjólahjalli (144) neðri og efri, Skjólabrekkur (145), Skjólahnúkur (146) neðri og efri (146a). Í Skjólunum eru klettar nafngreindir, Fremstiklettur (147), Struntur (148), Skútaklettur (149) og Klapparklettur (150). Svo er Tæpugötuhamar (151) neðri og efri (151a). Frá Tæpugötuhamarsgili (152) að Miðfellsgili (153) heitir Pálshvammur (154), en uppi frá Kráksgili að Miðfellsgili heitir einu nafni „uppi á Skjólum“ (155). Miðfell (156) er milli Miðfellsgils og Geitafellsgils (157). Þar er Miðfellstangi (158), Miðfellsskriða (159), Miðfellssund (160), Miðfellsmýri (161), Miðfellsbrekkur (162), Miðfellsklytrur (163), Miðfellsþvergil (164), uppi á Miðfelli, Tungan norðan á Miðfelli (165), Háls (166) í Miðfellsgili, Miðfellstindur (167), Miðfellsbotn (168), Tunga (169) framan í Miðfellstindi.

Geitafell (170) er milli Geitafellsgils (171) og Efstafellsgils (172), sem bæði skera fjöllin

sundur upp í eggjar. Kráksgil og Miðfellsgil gera það einnig, en eru mikið styttri. Skriðjökullinn Hoffellsjökull (173), eins og Þorvaldur Thoroddsen kallar hann í ferðasögu um Austur-Skaftafellssýslu, liggur að Geitafelli að vestan og þar niður á sléttan Sand (174). Nú er þessi skriðjökull einu nafni nefndur Svínafellsjökull (175), en Þorvaldur nefnir einnig Svínafellsjökul fyrir vestan Svínafell. Uppi er þetta einn jökull, sem klofnar um Svínafell, en þá voru tangarnir frá jöklinum lengri en nú og því báðir haft nöfn, en mér er ókunnugt um breytingu á þessu, og eðlilegra virðist, að skriðjökull þessi, sem liggur alla leið ofan frá hájökli meðfram Hoffellsfjöllunum (177), hefði haldið nafninu Hoffellsjökull, nema þá sá tangi, sem gengur niður með Svínafelli að vestanverðu frá aðalskriðjöklinum. Svo er líka annar Svínafellsjökull (178) í Austur-Skaftafellssýslu, hjá Svínafelli í Öræfum, og veldur það einatt misskilningi hjá ókunnugum, að þessir jöklar hafa sama nafn. Geitafell endar í tanga niður við sandinn, sem heitir Geitafellstangi (179). Upp frá honum gengur hár klettahryggur upp með jöklinum að Efstafellsgili (180), sem heitir Geitafellsbjörg (181). Þessi klettahryggur er allur úr gabbró. Húsberg (182) heitir hátt standberg ofan við tangann; nafnið mun komið af því, að þar voru um eina tíð sauðahús. Bak við Húsbergið er Vesturhvammur (183); þar við jökulinn, en innan við Vesturhvamm er Merkisteinn (184). Það er laus steinn, sem stendur þar á stalla utan í háu bergi. Hann fékk það nafn, þegar Helgi Hermann Eiríksson byrjaði á jökulmælingum þar. Venjulega þegar talað er um Geitafellsbjörgin, er nefnt „austan í Björgunum“,„upp á Björgunum“ og „vestan í Björgunum“. Innst í Björgunum vestan er Innstihvammur (185) og Lómatjörn (186) innst á tanganum við Efstafellsgil. Austurhvammar (187) heita austan undir björgunum fremst. Svo er Melagil (188) upp með björgunum austan og þar fyrir austan Geitafellsmelar (189), Geitafellsmýri (190), Lambasundshnausar (191) vestri og eystri og milli þeirra Lambasund (192). Um það er vegurinn til Hoffellsnúpa (193), og hafa hagalömbin venjulega verið rekin um það og nafnið komið af því. Svo er Urð (194) og Austurmelar (195), Geitafellsþvergil (196), Geitafellsbotn (197) og Geitafellstindur (198). Í Geitafellsbotni heitir Innstatunga (199) og Rauðiröðull (200).

Efstafell (201) er milli Efstafellsgils (202) og Stóragils (203). Framfell (204) heitir milli Efstafellsgils og Þverár (205). Á Efstafellssgili eru þrír vegir, Neðsti- (206), Mið- (207) og Efstivegur (208) . Voru þessir vegir farnir eftir því, hve hátt var í vatninu. Efstafellsvatn (209) er í mynninu á Efstafellsgili. Liggur jökullinn þvert fyrir gilinu að vestan og lokar fyrir, þar til vatnið nær sér undir jökulinn. Nú hefur í mörg ár vatnið ekki farið upp fyrir

Neðstaveg, og er hann nú alltaf farinn. Í Efstafelli eru tvö gil, Fremstagil (210) og Stóragil (211). Svo er þar uppi kölluð Fletja (211a). Þá er Efstafellsþvergil (212) og Efstafellsbotn (213). Í Efstafellsbotni er tangi, sem gengur í odd milli Efstafellsgils að austan og Þvergilsins að vestan, sem heitir Háls (214). Þar innar á botninum er gil, sem heitir Skora (215), þá Breiðafell (216) og Innstafell (217). Síðan er kallað Stafninn (218) á Efstafellsbotni. Upp yfir Efstafellsbotni er Efstafellstindur (219). Efstafellsnes (220) heitir tangi, sem er milli jökulsins að vestan og Þverár að austan að Efstafellsvatni. Inn með jöklinum spöl fyrir innan nesið hefur verið lítið stöðuvatn, sem kallað var Pollur (221); er það nú oftast þurrt. Þar lengra með jöklinum er hæð, sem heitir Stórihnaus (222). Upp af nesinu meðfram Þverá heita Gjátangar (223) neðri og efri (223a). Þverá er að ofan í djúpu og þröngu gljúfri, sem heitir Þverárgljúfur (224), þar fyrir ofan Grjótbotn (225); úr Grjótbotni yfir í stafninn á Efstafellsbotni er lægð í eggina bak við Efstafellstind, sem heitir Slakki (226). Innan við Gjátangana taka við klettaröðlar, sem heita Kambar (227); eru það brattar móklappir, sem liggja niður í Gjávatn (228), sem er þar neðan undir. Framan við þá er klettur, sem heitir Matklettur (229); þar höfðu göngumenn áður skilið eftir nesti sitt, þegar gengið var í Núpana (230); var það, áður en byrjað var að ganga yfir jökulinn, og mötuðust þeir þar í framleið. Þá sögu hef ég heyrt frá þeim tíma, sem Jón Helgason sýslumaður bjó í Hoffelli, að einu sinni í göngu hefði maður orðið bráðkvaddur í Kömbunum; urðu þeir að skilja hann þar eftir, en það hefði verið í eina skiptið, sem sýslumaður fór þar inn eftir, þegar þeir fóru að sækja dauða manninn. Hann hefði verið hræddur um, að hinir hefðu gert út af við hann, og vildi sjá verksummerki, en sá, sem mér sagði söguna, sagði, að getið hefði verið til, að maðurinn hefði dáið af berj(a)ormi, sem hann hefði étið með berjum í Gjánúp (231). Næstu þrjú ár á eftir var ekki gengið í Núpana, en svo þegar Núparnir voru smalaðir, eftir þrjú ár, hefðu fundizt meðal annars þrír hrútar þrévetrir í Austurtungunum (232) í Múlanum (233) og hefðu þeir gengið úti, frá því þeir voru lömb. Milli Kambanna að austan, Stórahnauss að sunnan og jökulsins að vestan er stöðuvatn, sem heitir Gjávatn (234). Upp frá því ganga tvö gil, Stóragil (235) og Austurgjá (236). Milli þessara gilja heita Gjáfell (237). Í Kömbunum, þar sem gatan var áður yfir þá, sem var miklu hærra uppi en nú er farið, síðan jökullinn lækkaði og lækkaði í vatninu, voru tveir staðir, sem þóttu sérstaklega vondir yfirferðar, sem heita Kambaklöpp (238) og Kambaskot (239). Innarlega í Kömbunum er röðull, sem heitir Miðháls (240), efst í Stóragilinu (241) heitir Stóragilsstafn (242) og innsta fellið í Gjáfellunum Innstagjáfell (243) og upp yfir Efstafelli og Gjáfellunum Austursker (244). Innst í Austurgjánni Austurgjáarstafn (245). Upp yfir

Gjáfellunum eru hamrar, sem kallaðar eru Gjáfellarákar (246). Fjöllin fyrir innan Austurgjá eru einu nafni kölluð Hoffellsnúpar (247).

Gjánúpur (248) er milli Austurgjáar og Vesturgjáar (249). Frá Gjánúp er tangi út í Gjávatnið, sem heitir Gjánúpstangi (250), þar upp af Gjánúpsbrekkur (251). Upp af brekkunum gengur fjallið fram í egg, sem heitir Hamrahorn (252). Vestan megin er kallað „vestan á Gjánúp", en austan megin Austurrákar (253). Niðri í Gjánúp austan heitir Gjánúpshryggur (254), Gjánúpshvammur (255), Gjánúpsurð (256) og Gjánúpsháls (257). Skora austan við hornið heitir Skriðuskot (258) og ein rák þar, sem oft er farin, Rauðarák (259).

Innst í Austurrákunum heitir Innri- (260) og Fremri-Gjáartunga (261) og þar fyrir framan Langagil (262). Vestan á Gjánup uppi heita Miðhamrar (263) og Breiðahorn (264) og efst „uppi á Gjánúp" og svo Urðarhnaus (265) og Gjánúpstindur (266).

Lyngtungnafjall (267) er næsta fjall fyrir innan Vesturgjá, og nær það að Miðlungshjallagili (268) í neðra. Fram með Vesturgjánni, sem er djúpt gljúfur og liggur út að Gjávatninu, eru hamrar neðst í Lyngtungnafjallinu, sem heita Lyngtungnafjallshamrar (269). Neðarlega í þeim er rák, sem heitir Tæparák (270). Var hún farin, þegar Gjávatnið stóð svo hátt, að ekki varð komizt neðan undir hömrunum, og þótti ýmsum hún glæfravegur. Önnur rák liggur af Gjánúp vestur yfir í Lyngtungnafjall, sem heitir Breiðarák (271). Áður en ég fór að ganga í þessi fjöll, kom það fyrir, að svo hátt var í vatninu, að ekki varð komizt Tæpurákina, og varð þá að fara upp í Breiðurák. Uppyfir Vesturgjánni er botn, sem kallaður er Vesturgjáarstafn (272). Framan í Lyngtungnafjallinu heita Lyngbrekkur (273) og Lyngtungnafjallshjalli (274). Svo er kallað „austan í Lyngtungnafjalli". Þar eru tveir hamrar, nefndir Háivegghamar (275) og Svarthamar (276), en uppi heita Lyngtungnafjallssker (277) frá Vesturgjáarstafni að Stóragili. Miðlungshjallagilsstafn (278) heitir þar, sem Miðlungshjallagil endar uppi í Skerjunum (279). Fyrir innan Miðlungshjallagil er Miðlungshjalli (280) og Miðlungshjallabrýr (281) fyrir ofan, en „undir Miðlungshjalla" fyrir neðan og Miðlungshjallagilsrák (282). Þá er Grasbotn (283) niður við Múlavatnið (284). Þar er Grasbotnsrákar (285), Grasbotnsgil (286), Grasbotnssvelti (287), Grasbotnshjalli (288). Innan við Grasbotn er klettaröðull, sem heitir Tunga (289), og fyrir framan hana er Tungugil (290), þar fyrir innan Stóragilsgljúfur (291), Stóragil (292) og Stóragilsfoss (293), þar fyrir innan Sultartungur (294); ganga þær niður í odda milli Stóragilsgljúfurs og Múlagljúfurs (295). Framan í þeim eru hamrar, sem eru kallaðir Sultartungnarákar (296). Upp frá þeim heita Sultartungnasker (297) milli Stóragils og Múlaáar (298).

Múlinn (299) er fjallshryggur, sem gengur lengra fram en hin fjöllin, og skilur Múlaá hann frá hinum fjöllunum. Hún kemur frá jökli í tveimur kvíslum, og heitir þar Múlaáarstafn (300) og Múlaáartunga (301), sem myndast, þar sem gilin koma í eitt. Í Múlaá er foss, sem heitir Múlafoss (302), og steypist hann niður í Múlagljúfrið (303), og þaðan rennur áin út í Múlavatn (304), sem er þar við jökulinn. Í Múlanum heita Austurtungur (305) næst Múlagljúfrinu og Austurtungnarákar (306) fyrir neðan; svo er Miðtungnagil (307) og þar fyrir framan Miðtungur (308); yfir gilið er rák, sem heitir Miðtungnarák (309); var hún venjulega farin milli tungnanna og var oft vond, eftir að fór að frjósa, vegna bólstra, sem koma í hana. Í seinni tíð hefur verið farin rák á neðstu klettunum, sem reynist betur, þegar gaddur er kominn. Í henni vaxa nokkrir Stóruburknar (310), og hef ég ekki séð þá hér annarsstaðar; hefur hún fengið nafnið Burknarák (311). Í Miðtungunum er hjalli, sem heitir Miðtungnahjalli (312). Fyrir vestan þær er Vesturtungnagil (313), Vesturtungur (314) og Vesturtungnaskora (315), þar fyrir vestan Múlasporður (316) uppi og niðri. Uppi yfir Tungunum heitir Múlahjalli (317) og síðan Múlasker (318). Framarlega á Skerjunum er Stórihnaus (319). Traðir er skurningur (skorningur, vatnsrás) ofarlega á Skerjunum og þar ofar Sleðahnaus. Þegar þeir Helgi sonur minn og Hlöðver Sigurðsson fylgdu H. Verleger? norður til Snæfells, skildu þeir sleðann eftir í bakaleið hjá þessum hnaus, og fékk hann nafnið af því. Fyrir vestan Múlann er sker upp úr jöklinum. Sést það vel utan úr sveitinni, og segja menn þar, að það stækki mikið á hverju ári, og hafa gefið því nafnið Nýju-Núpar (322).

Hef ég þá talið örnefni vestan Hoffells og mun þá hverfa heim aftur og byrja austan megin. Sandurinn (323) fram af bænum næst. Sandurinn: Mói (324) heita mosageirar meðfram Hoffellsá (325). Þá er Kyrkisrimi (326), Indriðabakki innri (327), Indriðabakki ytri (328), Ingimundarbakki (332) og Rimahólmar (329), Sefhólmi (330), Breiðkuhólmi (331) (ekki breiður), Ingimundarbakkatjörn (333), Svínafellshólmi (334) og Svínafellshólmatjörn (335). Töglin (336). Taglakíll (337) er nú grasi vaxin lægð. Fór þar áður áll úr Fljótunum. Þverbakki (338), Þverbakkahorn (339) vestra og eystra (339a), Rotskalli (340), Leirkrókur (341), Leirkróksrimi (342) eystri og vestri (342a), Pálsrotsrimi (343), Blautastykki (344), Austurrimar (345), Vesturbakki (346), Yztalægð (347), Taglaendi (348), Mosar (349), Péturshólmi (350), Ólafstangi (351) austan við Péturshólma, Taglhólmi (352), Hesthólmi (353), Hesthólmaþúfur (354), Svepphólmi (355), Svepphólmatjörn (356), Skógarhólmi (357), Gráflekkuhólmi (358), Stórhólmi (359), Arahólmi (360) var fyrir vestan Stórhólma, en var að mestu í sand um síðustu

aldamót, Stórhólmatagl (361), Stórhólmaþúfur (362), Ófæruhólmi (363), Kringlur (364), Fit (365), Skúmsþúfur (366), Gildrasker (367); Teygingar (368) er kallað fyrir ofan Hólmana á Sandinum og Sefþúfur (369).

Hoffellsá: Byrjað að telja neðan frá. Litlahraunshylur (370), Háfshald (371), góður veiðistaður fyrir silung, háfur - net, Rimahylur (372), Setbergsáarmynni (373), Foss (374); rann áin þar um tíma á jarðvegi, og myndaðist þar foss; Móalón (375), Kvíslarmynni (376), Leiruhólmalón (377), Króksbakkalón (378) og Gljúfrabotnsbakkalón (379). Bakkarnir (380) eru milli Hoffellsár og Setbergsár (381); eru þeir nú aðalengjarnar. Ljótusvæðurimi (382), Ljótasvæða (283), Króksbakki (384) ytri og innri (384a), Króksbakkarot (385), Króksbakkatjörn (386), Gljúfrabotnsbakkar (387), Gljúfrabotnsbakkalækur (388), Innbakkar (389), Skógargötur (390).

Leiran (391) og aurarnir: Leiran var um tíma slægjuland, og voru gerðar talsvert stórar áveitur þar, en áin rann inn í áveiturnar í vöxtum og eyðilagði garðana svo að lokum, að hætt var að gera við þá og notuð fyrir bithaga síðan. Leiruhólmi (392) eystri og vestri (392a), Leiruhólmabakki (393), Leiruhólmakíll (394), Fremsti-Garður (395), Góðalónstangi (396), Miðgarður (397), Góðalónsbakki (398), Keldutangi (399), Innsti-Garður (400), Brúin (401), Leirubakki (402), Áarhólmi (403), Innleira (404), Stóruskriðubakki (405), Leirutagl (406), Syðsta-Eyja (407), Miðeyja (408), Selmosar (409), Landkvíslin (410), Eystri-Krókur (411), Innri-Krókur (412), Stíflur (413), Þröng (414), Keldan (415), Góðalón (416), Góðalónsbrot (417), Góðalónskelda (418), Keldukjaftur (419), Krókhylur (420), Morkílsmynni (421), Morkíll (422), Þverkílsmynni (423), Þverkíll (424) eystri og vestri (424a), Þverkílsbotn (425) eystri og vestri (425a), Stóruskriðubrot (426), Stóruskriðuhylur (427), Hálsupyttur (428), Kvíslarbotn (429). Austurdalur (430).

Austurbringur (431) og Fjallið (432) að austan: Þar sem vegurinn kemur á Sandinn, er einstakur klettur í horninu, sem heitir Skökuklettur (433). Sagt er, að heyrst hafi strokkhljóð í klettinum og hafi hann fengið nafnið af því (sbr. Dumlu- eða (Demlukletta (434)) í Borgarhöfn, S. E.), en sennilegra er, að nafnið komi af því, að hann er eins og smjörskaka í lögun. Gamlastekkatúnsklettar (435) heita klettar, sem eru niður undan suðausturhorninu á túngirðingunni; þar var Stekkatúnið (436) fram undir miðja nítjándu öld. Sjást þar vel tætturnar. Ofan við klettana er uppspretta, sem kölluð er Dý (437). Frá henni rennur lækur innan við klettana, sem heitir Þvottalækur (438) og neðst Þvottalæksmynni (439) (ekki:-lækjar-). Upp af

túninu austanverðu er hár kambur í fjallinu, sem heitir Bæjarhamar (440), og vegghamar, sem er vestur frá honum, Efribæjarhamar (441). Undir Bæjarhamrinum er Bæjarhamarsbrekka (442) og Bæjarhamarsbelti (443)(klettabelti). Þar niður undan við túngirðinguna heitir Kvíabrekka (444), fyrir innan hana Hlaup (445). Svo heitir Gamli-Stöðull (446), svo Stöðlaklettur (447), Stöðlaklettsendi (448), fyrir ofan hann Hæð (449) og upp af Stöðlaklettsbrekka (450); næstur er Langiklettur (451). Fyrir ofan klettinn er uppspretta, og rennur lækur frá henni gegn um skarð í klettinum, og heitir hann Langaklettslækur (452) og skarðið Vonarskarð (453). Er það nafn orðið til af því, að þegar heyjað var á Leirunni (454), sem er þar niður undan, var leiðin venjulega um skarðið, og sást ekki úr slægjunni lengra heim á leið; var þá einatt rennt vonaraugum til skarðsins, þegar matar var von eða annarrar hressingar. Nestisklettur (455) heitir klettur þar innar og neðar; var oft setið þar að mat, þegar eitthvað var að veðri. Langaklettsendi (456) heitir sá endinn á Langakletti, sem að fjallinu veit. Þar upp af er Lækjarskriða (457), Lækjarskriðugil (458), Lækjarskriðuhamar (459) og fyrir innan skriðuna Lækjarskriðuhvammur (460), þar fyrir innan Grjóthólar (461) og Dýklettur (462). Þar upp af í fjallinu er Hellir (463), var áður hafður fyrir fjárskjól; hann var talinn 200 ferálnir (gólfflötur) og 7 álnir á hæð. Þegar Jón Helgason sýslumaður bjó í Hoffelli, hafði hann sauðina við Hellirinn á nóttinni. Nú er það eitt sinn, að sauðamaður er með sauðina fyrir vestan bæ, að gerir norðaustan byl með miklu kafaldi. Kemur hann sauðunum með illan leik heim að bænum, en þá var óhugsandi að koma þeim að Hellirnum, því veðrið var alveg á móti. Heima voru ekki önnur hús en kirkjan og bæjargangurinn, sem hægt var að koma sauðunum fyrir í, og vill sauðamaður fá sýslumann til að opna kirkjuna, en sýslumaður neitar að opna kirkjuna og telur það ómennsku af sauðamanni að koma ekki sauðunum í Hellirinn. Kemur þá til ráðsmaður sýslumanns, sem Narfi hét, og segir ófært með sauðina og heimtar kirkjulykilinn af sýslumanni. Gaf þá sýslumaður eftir og fékk honum lykilinn. Er svo sagt, að hann hafi venjulega látið að orðum Narfa, þó hann stífur væri við aðra. Voru svo sauðirnir látnir í kirkjuna og afgangurinn í bæjarganginn, þar til veðrinu slotaði.

Einu sinni kom það fyrir, að ærsmalinn hér treystist ekki að koma ánum heim úr haganum vegna hálku. Fjárhúsin voru heima á túni og mikil svellalög komin, einkum á túnið og í kringum það. Vildi hann þá reyna að fara með ærnar í Hellirinn og fékk okkur Björn, bróður minn, með sér. Við vorum þá ungir, sennilega 10 ára sá eldri. Það gekk furðu vel að reka ærnar upp Skriðurnar (464), sem eru brattar, en þær voru auðar eða engin svell í þeim. En við fengum ekki

ærnar til að ganga inn, fyrr en við vorum búnir að kveikja ljós inni. Þær komust vel fyrir í Hellirnum, hafa sennilega verið um 150. Við rákum þær þarna upp tvö kvöld næstu, og runnu þær þá viðstöðulaust upp og inn í Hellirinn. Síðan ég man eftir, hefir Hellirinn ekki verið notaður annað.

Niður af Grjóthólunum er lægð ofan Bringurnar, sem er kölluð Mosasund (465). Þar nokkru innar er Fjárhúsklettur (466); eru greinilegar tættur þar, enda voru ærhúsin þar fram yfir 1800. Þar fyrir framan er Fjárhúslækur (467); í fyrra sumar var byggð þar klakstöð (1934), og er þar með horfið gamla nafnið af læknum og umhverfinu, sem í daglegu tali var kallað Fjárhús (468), og heitir það nú Klakstöð (469). Fyrir innan Austur-Bringur (470) tekur við Stóraskriða (471) og upp af henni Stóruskriðugil (472) og upp af því Skriðuhjallabrýr (473), en fyrir framan skriðuna niðri Stóruskriðubrekka (474) og Stóruskriðuhamar (475), fyrir innan gilið uppi Skriðuhjallar (476) efri og neðri (476a); nokkru innar er Urðarskriða (477), en milli hennar og Stóruskriðu er kallað „milli Skriðanna“. Upp af Urðarskriðu er Urðarskriðugil (478) og brattar skriður upp af því, Ófæruskriður (479); er oft ófært yfir þær, eftir að hjarn er komið. Fyrir innan Urðarskriðu er uppsprettulækur, sem heitir Urðarskriðulækur (480), og þar í kring Þéttugrjót (481). Uppi heita Ófæruhjallahamrar (482), Ófæruhjallar (483) efri og neðri (483a), þar fyrir innan Skora (484), Stórihvammur (485), Stóra-Hvammshlaup (486) fremra og innra (486a) og Stórahvammsgil (487) fremra og innra (487a), þar upp af Selhamrar (488) og Selhjallar (489) uppi. Í Ófæruhjallahömrum eru 10 svelti og Selhömrum 5, sem kindur hafa verið sóttar í; kemur það árlega fyrir að sækja kindur í þessi svelti; kemur það fyrir, að kindur daga þar uppi, áður þeirra verður vart, einnig að kindur hrapa þar niður. Sel (490), Selhryggur (491), Selhóll (492), Selgil (493), Sellækur (494), Selrof (495), Selgrund (496).

Engar sagnir eru um selið þarna og ekki hægt að sjá með vissu, hvar það hefur verið, en þegar ég var ungur, heyrði ég gamalt fólk segja, að það hefði verið ofan við Selhólinn og þar mætti sjá fyrir tóttum (en ekki hef ég getað séð þar tættur með neinni vissu). Sjást þær enn greinilega við nána athugun. Um 1700, er talið, að Hoffell eigi selstöðu góða á Reifsdal (497) og jafnframt að Hoffell eigi þá selstöðu í Árnaneslandi (498) tveggja mánaða tíma fyrir allan búsmala og næturrekstur í Hólajörð; var það fyrir upprekstur, sem þær jarðir höfðu í Hoffellsfjöll (499). Austur af Selinu í aurinum er einstakur klettur, sem heitir Surtarbrandsklettur (500); ekki lítur út fyrir, að surtarbrandur sé í klettinum, en surtarbrandsmolar hafa fundizt á áareyrunum, og gæti einn slíkur hafa fundizt hjá klettinum og hann dragi nafn af því. Ólafshjallar (501) heita frá

Selgili að Ólafshjallagili (502) uppi, þá Tunga (503) og Tungugil (504), Klifahjallar (505) og Klifahjallabrekka (506). Á Klifahjöllum má sjá leifar frá þeim tíma, sem unnið var í Námunni (507); þar höfðu verkamennirnir aðsetur. Ég fann silfurbergið 15. desember 1910, og var unnið þar næstu árin til 1914; mynduðust þá örnefni þar, sem síðan hafa haldizt við, og eru það: Námugata (508), Munkaþverá (509), lækur, sem gatan liggur yfir, Rembingur (510), brattur hjalli á leiðinni upp, Námugil (511), sem silfurbergið er í, og hafði það ekkert nafn áður. Golbílduhjallar (512) heita þar uppi og upp undir egginni Mosabotnar (513). Niður frá Golbílduhjöllunum liggja hryggir milli gilja, sem eru kallaðir Golbílduhjallaröðlar (514).

Grasgilin (515): Innan við Golbílduhjalla er Fremsta-Grasgil (516) og Fremstagrasgilsröðull (517), fyrir neðan Rauðhóll (518); þar fyrir innan er nokkurt svæði, sem kallað er einu nafni Grasgil (519). Svo er Stóragrasgilsröðull (520) fremri og innri og milli þeirra Stóragrasgil (521); þar fyrir innan heitir Stórhólsskriða (522), og neðst á henni eru mosafletir, sem heita Hólaskó(g)smosar (523), en þarna er hvergi skógur. Upp yfir Grasgiljunum og Stórhólsskriðunum (eru) Grasgiljahamrar (524). Undir Hömrunum innst er Stórhóll (525) og þar fyrir innan Stórhólsgil (526), en neðar við ána eru tveir hólar, sem heita Fremranes (527) og Innranes (528). Þar fyrir innan er kallað Dalstafn (529). Fyrir innan Stórhólsgil heita Fossdals-hamrar (530); ná þeir alla leið inn í Fossdalsgljúfur (531). Þar niðri undir hömrunum er hvammur, sem heitir Grenishvammur (532). Í gljúfrinu er Fossdalsfoss (533). Þar fyrir austan ána heitir Öldutangi (534), og kemur Öldulækur (535) fyrir austan hann úr jöklinum og rennur í Hoffellsá fyrir framan tangann.

Fossdalur (536) liggur til norðvesturs vestan Lambatungnajökuls (537). Grjóthvammur (538) heitir neðst í brúninni við jökulinn. Þar upp yfir (er) Fossdalshnúta (539), en Hnútuhamrar (540) framan og austan í Hnútunni. Háls (541) heitir tangi, sem er austur frá Hnútunni niður að jöklinum. Framan í Hnútunni er Fossdalsurð (542), og þar heita Fjárstöðusteinar (543). Næst fyrir vestan er Fossdalskinn (544). Fossdalsá (545) kemur niður fyrir vestan Hnútuna, og er hún upptökin að Hoffellsá. Fyrir vestan Fossdalsá er hjalli upp á hömrunum, sem kallað er „uppi á Fossdalshömrum“. Hnútan er slétt ofan og mikið svæði þar uppi, sem kallað er „upp á Hnútu“. Gunnsteinsfell (546) er þar í jökli.

Hoffellslambatungur (547): Vestan á móti í Lambatungum eru miklir hamrar, sundurskornir af giljum. Eru tvær tungur þar nafngreindar og heita Útigöngutunga (548) og Innsta-Tunga (549). Uppi yfir hömrunum eru kallaðir Fláar (550), annars er allt svæðið kallað

Lambatungnahamrar (551). Langihjalli (552) er frá jöklinum yfir þverar Lambatungur. Neðst við jökulinn að vestan eru kallaðir Mosasnagar (553), þar fyrir neðan Öldur (554). Urðarbotn (555) heitir hvammur framan í tungunum, Giljastafnar (556) þar uppi. Svo eru Austurtungur (557), Austurtungnagil (558) og Austurtungnabotn (559), Austurtungnaskúti (560); í honum er mikið af kindabeinum, og hefur sennilega margt fé fennt í honum einhverntíma. Lambatungnatindur (561) er hryggur upp frá Lambatungum og langt upp í jökul.

Lambatungnaá (562) kemur undan jöklinum austan við Lambatungur og rennur þvert fyrir neðan Lambatungur í Skyndidalsá (563). Kofinn (564) var á sléttum grasfleti niður við Lambatungnaá. Þegar ég fór fyrst að ganga þangað, stóð þessi kofi (það hefur verið um 1890), en var þá að falli kominn og ekki hirt um að halda honum við. Eiríkur Guðmundsson, bóndi á Meðalfelli, (föðurbróðir minn) og Sigurður Jónsson, bóndi á Stapa, höfðu þar upprekstur um tíma og byggðu þennan kofa. Áður var enginn göngumannakofi þar. Nú er hann því nær horfinn í jörð, en nafnið helzt við hjá göngumönnum. Útigöngutunga (565) í Lambatungum, var mér sagt, að hefði fengið nafnið af því, að þar gekk úti svartarnhöfðóttur geldingur, og sá eigandinn hann um vorið í þessari tungu og taldi líklegt, að hann hefði verið þar um veturinn. Mig minnir eigandinn heita Eyjólfur og búa þá í Valskó(g)snesi (566) hjá Stafafelli. Þegar sauðurinn var tvævetur, fékk afi minn, Guðmundur Eiríksson, hann sem forustusauð. Maður, sem hét Mensaldur Sigurðsson, var hér lengi fjármaður og dó hér, þá um sjötugt, nú fyrir 20 árum. Sagði hann mér, að hann hefði verið unglingur á Meðalfelli hér í sveit, þegar sauðurinn kom um haustið í stórum fjárhóp, sem rekinn var úr Lónréttum og átti heima hér í Nesjum og var rekið til lögréttar að Meðalfelli, eins og venja er til. Hann ásamt fleirum sagðist hafa séð, þegar fjárhópurinn kom inn úr Arnaneslandi, að ein kind, dökklit, fór á undan fénu viðstöðulaust. Laxá var í nokkrum vexti, og var búizt við, að illa gengi að koma fénu yfir ána. En þessi kind stanzaði við ána, þar til hitt féð kom, og lagði svo viðstöðulaust í ána og allt féð á eftir, og gekk þetta vel. Þetta var sauðurinn, og hafði hann farið svona alla leið á undan fénu. Hann bjóst við, að féð hefði verið um þúsund, og sagði hann, að menn hefði mest furðað, hvað vel hann fór á undan svo mörgu fé og hvað féð fylgdi honum vel.

Pabbi minn sagði mér aðra sögu um þennan sauð. Einu sinni um vetur fór hann ásamt öðrum manni í skóg vestan megin Hoffells; voru þá sauðirnir þar dreifðir um allt, því snjólaust var niðri og gott veður. Taka þeir þá eftir því, að forustusauðurinn þessi sami stendur jarmandi þar á kletti, sem heitir Kvíaklettur (567) og er einn bezti skjólklettur þar. Þeir taka einnig eftir

því, að hann er ýmist að ganga niður fyrir klettinn og kringum hann og svo upp á klettinn aftur og jarmar alltaf, þegar hann kemur upp á klettinn. Fóru þeir svo heim, en sauðurinn hélt þessu áfram, meðan þeir sáu til. Um kvöldið var ekkert hirt um að smala sauðunum, því veðrið var gott og ekki útlit fyrir veðurbreyting. En morguninn eftir var kominn norðanbylur með svo miklu dimmviðri, að ekki þótti nein leið að komast til sauðanna, og stóð þessi bylur í sex dægur, svo ekki varð komizt að vitja um sauðina, og var búizt við, að þeir myndu fáir finnast lifandi, en þegar komið var að klettinum, þar sem þeir sáu forustusauðinn, voru sauðirnir þar allir með tölu og leið furðuvel. Taldi hann eflaust, að forustusauðurinn hefði kallað þá saman. Mér var sagt, að hann hefði orðið þréttán vetra og alltaf verið ágætur forustusauður.

Hoffellsfjall í efra (568): Þá er ótalið Hoffellsfjallið í efra og fjallaeggin upp í jökul. Hoffellsfjall er ávalt að ofan og mikið slétt með nokkrum grashvömmum. Stórahraun (569) heitir hæð framarlega á fjallinu, annars er þar kallað „uppi á fjalli“. Hoffellstindur (570) er upp frá fjallinu, og er hann hvöss egg, þrír tindar í röð. Fyrir innan hann er mikil lægð í eggina og heitir Grasgiljaegg (571) og er milli Grasgilja (572) að austan og Geitafellsbotns (573) að vestan. Grasgiljatindur (574) er næst, svo Vesturdalur (575); liggur hann úr Fossdal (576) að Austurgjáarstafni (577). Vörðuhnaus (578) er við mynni Vesturdals í Fossdal, svo er Goðafjall (579), Goðahnúkur (580) og Goðaborg (581).

Sumarið 1932 í júnímánuði fylgdum við hér frá Hoffelli tveimur Þjóðverjum upp á Vatnajökul. Það voru þeir dr. H. Werleger og dr. Max Keil. Við fórum upp Fossdal. Vildu þeir fá að vita nafn á fjalli því, sem gengur upp frá Fossdal vestan Lambatungnajökuls upp til Goðaborgar. Það hafði ekki nafn áður, og var það þá nefnt Goðafjall (582). Stanzað var á hnaus við mynni Vesturdals og þar hlaðin varða og hann kallaður Vörðuhnaus (583). Numið var staðar undir hnúk, sem er í fjallsegginni, áfastur við Goðaborg, en nokkru hærri, og meðan Þjóðverjarnir reistu tjaldið og bjuggust um, gengum við, sem fylgdum þeim, upp á hnúkinn. Þá var aflíðandi lágnætti, og sól roðaði tinda. Var þaðan fagurt um að litast og víðsýni mikið. Hnúk þennan nefndum við þá Goðahnúk (584). Datt þá einhverjum í hug, sem var með í förinni, að þarna mundu goðin sitja enn þann dag í dag á heiðbjörtum vornóttum og líta yfir landið og ráða ráðum sínum um þá, sem í byggðum búa, og skammta hverjum eftir verðleikum eins og í fyrri daga. Goðaborg er klettakambur austan í fjallsegginni. Sést hún víða að og líkist húsi í lögun. Sennilega er nafnið gamalt og máske frá landnámstíð, og eftir ýmsum sögnum að dæma hefur átrúnaður á þessum stað haldizt fram undir lok nítjándu aldar, og hefur oft verið minni ástæða til

hjátrúar heldur en þar, sem hús sjást á háfjöllum frá byggðinni, sem enginn hefur komið að eða komist að. Mér var sagt, þegar ég var ungur, að allir, sem reynt hefðu að komast að Goðaborg, hefðu orðið að snúa frá fyrir þoku eða illveðrum, en þó var það talið, að ef menn kæmust þangað á hvítasunnunótt, væri ekkert til fyrirstöðu að sjá borgina eða húsið eins og það væri í raun og veru, því það væri ekki mikið að marka, þó það sýndist vera klettur, sagði fólkið, og er sú saga til sannindamerkis um það, sem hér fer á eftir:

Einu sinni var maður frá Hoffelli að elta sauði. Var það á hvítasunnunótt. Kemur hann að Goðaborg um sólarupprás. Sér hann þar þá reisulegt hús, og stendur það opið, og er grátt naut í dyrunum. Ekki er þess getið, að hann hafi stanzað þar, en þegar hann fór fram hjá húsinu, tók hann eftir, að hann óð í viðarlaufum. Er hann hafði sigrað sauðina, verður hann var við, að eitthvað er hart í skónum hans, og hyggur grjót vera, eins og oft vill verða hjá göngumönnum í fjöllunum þar. Fer hann að líta ofan í skóna og sér, að þetta eru þá gullpeningar. Sér hann þá, að viðarlaufin hjá Goðaborg muni hafa verið gullpeningar, og sá eftir að ná ekki í meira af þeim. Jón Helgason sýslumaður keypti jörðina Hoffell (ár) 1765 og bjó þar fram um aldamótin 1800. Hann þótti fégjarn, enda talsvert efnaður eftir því, sem þá gerðist. Þó munu sumir hafa álitið, að hann mundi á einhvern óvenjulegan hátt afla fjármuna. Mér var sagt, að hann hefði horfið að heiman á hverju vori, og vissi enginn, hvert hann fór, en mál manna var, að hann færi til Goðaborgar og flytti þaðan með sér fjármuni, líklega gullpeninga. Ekki er þess getið, að hann hafi sætt því að vera þar á hvítasunnunótt, en goðin hafa sennilega gert mannamun þar og tekið betur móti honum en öðrum og greitt refjalaust þann skatt, sem hann hefur kallað af þeim. Sagt var, að hann hefði farið þessar ferðir á bleikri hryssu, sem hann átti. Ég heyrði einnig sagt, að þegar hofið var lagt niður í Hoffelli, hefðu goðin flutt sig í Goðaborg eða jafnvel verið flutt þangað. Ég minnist þess, að gamalt fólk talaði með lotningu um Goðaborg, líkt og einhver heilagleiki ríkti yfir staðnum. Sum þau örnefni, sem talin er hér að framan, hverfa brátt úr sögunni, og eru sum þegar horfin vegna ýmsra breytinga, sem gerðar hafa verið bæði á túninu og í grennd við bæinn. Ég hef látið fylgja örnefnunum nokkra lýsing af staðháttum, af hverju þau hafa myndazt, og svo þær sagnir, sem á einhvern hátt eru við þau bundin. En það eru nokkur, sem kennd eru við mannanöfn, en um þau hef ég engar sagnir, þau voru svona, þegar ég man fyrst. En ég tel líklegt, að nöfnin á hólmunum í Sandinum séu frá þeim tíma, sem margir sóttu heyskap í Hoffellsengjar, og hafi þá sumir haft sama stykkið fleiri ár og nöfn þeirra þannig festst við blettinn. Hér á eftir fylgir listi yfir örnefnin, og raða ég þeim eftir stafrófsröð, en aðeins fyrsta

staf, og set blaðsíðutölu við hvert. Á þann hátt má finna eftir listanum hvert einstakt nafn í því, sem að framan er skrifað um þau.

Stafrófsskrá örnefna

Arnarbæli
Arnarbælishvammar
Arnarbælisklettur
Arnarbælismýri
Arnarbælistjörn
Aurarnir
Austan í Björgunum
Austurbringur
Austurdalur
Austurgjá
Austurgjáarstafn
Austurhvammar
Austurmelar
Austurrákar
Austurrimar
Austursker
Austurtungnabotn
Austurtungnagil
Austurtungnarákar
Austurtungnaskúti
Austurtungur
Austurtungur
Austurtún
Áarhólmi
Bakkarnir
Blautastykki
Breiðafell
Breiðahorn
Breiðarák
Breiðkuhólmi
Brekkur
Brekkutún
Brókarkambur
Brunnurinn
Brúin
Burknarák
Bæjarhamar
Bæjarhamarsbelti
Bæjarhamarsbrekka
Dalstafn
Dý
Dýklettar
Dýklettur
Efri-Bæjarhamar
Efri-Nátthagi
Efstafell
Efstafellsbotn
Efstafellsgil
Efstafellsnes
Efstafellsvatn
Efstafellsþvergil
Efstatellstindur
Efstivegur
Eystrikrókur
Fataklettur
Fit
Fjárhús
Fjárhúsklettur
Fjárhúslækur
Fjárstöðusteinar
Fjósaklettur
Fjósamýri
Fjósgata
Fláar
Fletja
Foss
Fossdalsá
Fossdalsfoss
Fossdalsgljúfur
Fossdalshamrar
Fossdalshnúta
Fossdalskinn
Fossdalsurð
Fossdalur
Framfell
Fremranes
fremri Tungugil
Fremri-Kvíaklettur
Fremstagil
Fremsta-Grasgil
Fremstagrasgilsröðull
Fremstigarður
Fremstiklettur
Fúlapollstún
Fúlipollur
Gamlastekkatúnsklettar
Gamligarður
Gamlistöðull
Geitafell
Geitafellsbjörg

Geitafellsbotn
Geitafellsgil
Geitafellsmelar
Geitafellsmýri
Geitafellstangi
Geitafellstindur
Geitafellsþvergil
Geithúsabrekka
Geithúsafláar
Geithúsagil
Geithúsagil
Geithúsamýri
Geithúsklettar
Gildrasker (2)
Giljastafnar
Gjáartunga fremri
Gjáartunga innri
Gjáfell
Gjáfellarákar
Gjánúpsbrekkur
Gjánúpsháls
Gjánúpshryggur
Gjánúpshvammur
Gjánúpstangi
Gjánúpstindur
Gjánúpsurð
Gjánúpur
Gjátangar efri
Gjátangar neðri
Gjávatn
Gljúfrabotnsbakkalækur
Gljúfrabotnsbakkar
Glúfrabotnsbakkalón
Goðaborg
Goðafjall
Goðahnúkur
Golbílduhjallar
Golbílduhjallaröðlar
Góðalón
Góðalónsbakki
Góðalónsbrot
Góðalónskelda
Góðalónstangi
Grasbotn
Grasbotnsgil
Grasbotnshjalli
Grasbotnsrákar
Grasbotnssvelti
Grasgil
Grasgiljaegg
Grasgiljahamrar
Grasgiljatindur
Gráflekkuhólmi
Grenishvammur
Grjótbotn
Grjóthnaus
Grjóthólar
Grjóthvammur
Gunnsteinsfell
Hamrahorn
Háfshald
Háivegghamar
Háls Efstafellsbóli
Háls Hnútu
Háls Kráksgili
Háls Miðfellsgili
Hálsupyttur
Hárani
Hellir
Hesthólmaþúfur
Hesthólmi
Hesthúshóll
Hildargjót
Hildarhaugsbrekka
Hildarhaugstoddar
Hildarhaugur
Hildarlækur
Hjallinn
Hjallklettur
Hlaup
Hnútuhamrar
Hoffellsá
Hoffellsfjall
Hoffellsjökull
Hoffellstindur
Hólar
Hólaskó(g)smosar
Húsberg
Hvammurinn
Hvannstóðshóll
Hæð
Indriðabakki innri
Indriðabakki ytri
Ingimundarbakkatjörn

Ingimundarbakki
Innbakkar
Innleira
Innra-Nes
Innri-Krókur
Innstafell
Innsta-Gjáfell
Innstatunga Geitafellsbotni
Innstatunga Lambatungnahömrum
Innstigarður
Innstihvammur
Kambaklöpp
Kambar
Kambaskot
Kelda
Keldukjaftur
Keldutangi
Kinn
Kinnarhús
Klaksstöðin
Klapparklettur
Klettar
Klettgarður
Klifahjallabrekka
Klifahjallar
Kofinn
Krangi
Kráksgil
Kráksgilsfoss
Kráksgilsklytrur
Kráksgilsskriða
Kráksgilstunga F
Kráksgilstunga I
Kráksgilstunga M
Kráksgilstungur
Kringlur
Krókhylur
Króksbakkalón
Króksbakkarof
Króksbakkatjörn
Króksbakki innri
Króksbakki ytri
Kvíabrekka
Kvíaklettur
Kvíslarbotn
Kvíslarmynni
Kyrkisrimi
Lambasund
Lambasundshnaus eystri
Lambasundshnaus vestri
Lambatungnaá
Lambatungnahamrar
Lambatungnajökull
Lambatungnatindur
Lambatungur
Landskvísl
Langagil
Langaklettsendi
Langaklettslækur
Langihjalli
Langiklettur
Lágrani
Leiran
Leirkróksrimi eystri
Leirkróksrimi vestri
Leirkrókur
Leirubakki
Leiruhólmabakki
Leiruhólmakíll
Leiruhólmalón
Leiruhólmi eystri
Leiruhólmi vestri
Leirutagl
Litla-Baðstofa
Litlahraunshylur
Litlaróa
Ljótasvæða
Ljótusvæðurimi
Lómatjörn
Lyngbrekkur
Lyngtungnafjall
Lyngtungnafjallshamrar
Lyngtungnafjallshjalli
Lyngtungnafjallssker
Lækjarskriða
Lækjarskriðugil
Lækjarskriðuhamar
Lækjarskriðuhvammur
Matklettur
Melagil
Merkisteinn
Miðeyja
Miðfell
Miðfellsbotn

Miðfellsbrekkur
Miðfellsgil
Miðfellsklytrur
Miðfellsmýri
Miðfellsskriða
Miðfellssund
Miðfellstangi
Miðfellstindur
Miðfellsþvergil
Miðgarður
Miðhamrar
Miðháls
Miðlungshjallabrýr
Miðlungshjallagil
Miðlungshjallagilsrák
Miðlungshjallagilsstafn
Miðlungshjalli
Miðtungnagil
Miðtungnahjalli
Miðtungnarák
Miðtungur
Miðvegur
Milli Skriðanna
Morkíll
Morkílsmynni
Mosabotnar
Mosar
Mosasnagar
Mosasund
Móalón
Mógrafir
Mói
Munkaþverá
Múlaá
Múlaáarstafn
Múlaáartunga
Múlafoss
Múlagljúfur
Múlahjalli
Múlasker
Múlasporður
Múlavatn
Múli
Myllulækur
Mýrin
Námugata
Námugil
Nátthagi
Neðri-Nátthagi
Neðstivegur
Nestisklettur
Núpar
Nýjatún
Nýju-Núpar
Ófæruhjallahamrar
Ófæruhjallar efri
Ófæruhjallar neðri
Ófæruhólmi
Ófæruskriður
Ólafshjallagil
Ólafshjallar
Pálshvammur
Pálsrotsrimi
Pétursshólmi (6)
Pollur
Prestaklettur
Ranabrekkur
Ranagil
Ranghalabrekka
Ranghalamýri
Ranghali
Rani
Rauðarák
Rauðhóll
Rauðiröðull
Rembingur
Reynirhríslan
Réttarklettar
Réttarklettsbarð efra
Réttarklettsbarð neðra
Réttarklettslækur
Rimahólmar
Rimahylur
Rofbakkar
Rotskalli
Sandurinn (1)
Sefhólmi
Sefþúfur
Sel
Selgil
Selgrund
Selhamrar
Selhjallar
Selhóll

Selhryggur
Sellækur
Selmosar
Selrof
Setbergsáarmynni
Skjól
Skjólabrekkur
Skjólahjalli efri
Skjólahjalli neðri
Skjólahnúkur efri
Skjólahnúkur neðri
Skora Efstafellsbotni
Skora Ófæruhjöllum
Skógargötur
Skógarhólmi
Skriðuhjallabrýr
Skriðuhjallar efri
Skriðuhjallar neðri
Skriðuhlaup
Skriðuskot
Skúmsþúfur
Skútaklettur
Skökuklettur
Slakki
Sleðahnaus
Smiðjuhóll
Stafn Efstafellsbotni
Stekkatún
Stekkatúnsaur
Stekkatúnsbakki
Stekkatúnsgil
Stekkatúnshvammar
Stekkatúnsklettur
Stekkatúnslækur
Stekkatúnslækur
Stekkatúnsrof
Stíflur
Stórabjarg
Stóragil Efstafelli
Stóragil Gjáfelli
Stóragil Núpum
Stóragilsfoss
Stóragilsgljúfur
Stóragilsstafn
Stóra-Grasgil
Stóragrasgilsröðull
Stóragrasgilsröðull innri
Stórahraun
Stórahvammsgil fremra
Stórahvammsgil innra
Stórahvammshlaup fremra
Stórahvammshlaup innra
Stóraskriða A
Stóraskriða A
Stórhóll
Stórhólmatagl
Stórhólmaþúfur
Stórhólmi
Stórhólsskriða
Stórihnaus Efstafellsbotni
Stórihnaus Múla
Stórihvammur
Stóruskriðubakki
Stóruskriðubotn
Stóruskriðubrekka
Stóruskriðubrekka
Stóruskriðubrot
Stóruskriðugil
Stóruskriðuhamar
Stóruskriðuhylur
Stóruskriðumýri
Struntur
Strýta
Strýtuklettur
Stöðlaklettsbrekka
Stöðlaklettsendi
Stöðlaklettur
Stöðull
Sultartungnarákar
Sultartungnasker
Sultartungur
Surtarbrandsklettur
Svarthamar
Svepphólmatjörn
Svepphólmi
Svínafellshólmatjörn
Svínafellshólmi
Syðsta-Eyja
Taglaendi
Taglakíll
Taglhólmi
Tangi
Teygingar
Toddi

Tófulæksbarð
Tófulæksfoss
Tófulæksmynni
Tófulækur
Traðarendi
Traðir Múla
Traðirnar
Trúlofunarlaut
Tunga Austurdal
Tunga í Grasbotni
Tunga í Miðfelli
Tunga í Miðfellstindi
Tungufell
Tungufell
Tungufellsbotn
Tungufellsbotn
Tungufellsbrekka efri
Tungufellsbrekka neðri
Tungufellsbrekka neðri
Tungufellsgil
Tungufellsgil
Tungugil
Tæparák
Tæpugötuhamar efri
Tæpugötuhamar neðri
Tæpugötuhamarsgil
Töglin
Undir Miðlungshjalla
Upp á Björgum
Upp á Fjalli
Upp á Fossdalshömrum
Upp á Gjánúp
Upp á Hnútu
Upp á Miðfelli
Upp á Skjólum
Urð Geitafelli
Urðarbotn
Urðarhnaus
Urðarskriða
Urðarskriðugil
Urðarskriðulækur
Útigöngutunga
Vatnsgeymir
Vegghamar
Vestan í björgunum
Vestan í Gjánúp
Vesturbakki
Vesturbringur
Vesturdalur
Vesturgjá
Vesturgjáarstafn
Vesturhvammur
Vesturtungnaskora
Vesturtungugil
Vesturtungur
Vesturtún
Vonarskarð
Tungufellsbrekka efri
Völvuleiði
Vörðuhnaus
Yztalægð
Þéttugrjót
Þröng
Þverá
Þverárgljúfur
Þverbakkahorn eystra
Þverbakkahorn vestra
Þverbakki
Þverkíll eystri
Þverkíll vestri
Þverkílsbotn eystri
Þverkílsbotn vestri
Þverkílsmynni
Þvottadý
Þvottalæksmynni
Þvottalækur
Öldulækur
Öldur
Öldutangi

Ég hef skráð hér 540 örnefni, og munu þá öll talin, sem nokkru máli skiptir að skrásetja, og er sumt í því, sem ég hef talið vafasamt að telja sem örnefni, t.d. Upp á Fjalli, Upp á Björgum, Vestan í Björgunum, Vestan á Gjánúp, o.s.frv., en þar sem svona greining á fjalllendi nær yfir

nokkur svæði, fannst mér réttara að taka það með. Einnig hafa mörg örnefnin sama nafn frá hinum ýmsu stöðum, en ég vildi ekki sleppa þeim fyrir það, en á þann hátt verða nokkur örnefni í þessari tölu með sama nafn. Ennfremur eiga nokkrir staðir samnefnt á þann hátt, að greint er Mið-, Efra- og Neðra-, Eystra- og Vestra-, Innra- og Ytra- o.s.frv. Þannig eru víða tvö nöfn samhljóða og á einum stað þrjú; talan hefði orðið mun lægri, ef þessu öllu hefði verið sleppt en þó sömu nöfnin komið fram, en með því yrði lýsingin á landsvæðinu ónákvæmari. Ég hafði hugsað mér frá byrjun að hafa frásögnina um örnefnin í sem stytztu máli, en þegar ég nú hef lesið yfir það, sem ég hefi skrifað, sé ég, að betur hefði farið, að lýsingin, sérstaklega á fjalllendi, væri gleggri, hvort það væri graslendi, hamrar, skriður eða melar. Auðvitað bera mörg nöfnin það með sér, en fyrst staðháttum er lýst, sem mér fannst óhjákvæmilegt, hefði það gert frásögnina í heild útlitsbetri; einnig hefði líka verið lýst bergtegundum og landslagi. Ég ætla að endingu að bæta nokkru við um stöðuvötnin upp með jöklinum, sem mér láðist eftir. Fyrst þegar ég fór að ganga í fjöllin, var Múlavatnið og Gjávatnið ýmist eitt vatn meðfram jöklinum á öllu svæðinu frá Múlanum að Stórahnaus í Efstafelli; rann svo stór áll úr því vestan við Stórahnaus meðfram jöklinum í Pollinn, þaðan svo fyrir ofan Efstafellsnesið í Þverá í Efstafelli og í Efstafellsvatnið, rann síðan yfir fyrir framan Lómatjörn og þar að jöklinum og svo meðfram jöklinum niður með Geitafellsbjörgum; eru síðan djúpir skurningar bæði fyrir ofan Efstafellsnesið og framan við Lómatjörn. Nú sést aldrei rennsli milli stöðuvatnanna og hámarksborð þeirra fer stöðugt lækkandi, svo þó hækki nokkuð í þeim, sérstaklega að vetrinum, stíga þau nú aldrei svo hátt, að þau nái því hæðarmarki, sem lægst var fyrir 20 árum.

Hoffelli í febrúar 1936, Guðmundur Jónsson, Hoffelli.

Sigbjörg Jónsdóttir (f. 1892), systir Guðmundar, fædd og uppalin í Hoffelli, las með mér alla örnefnabókina til samanburðar. Hún talar mjög fallega, alveg laus við flámælið á Mýrunum, og hefur fallega altrödd, enda gömul söngkona, og organisti, lærði á Djúpavogi hjá Jóni Snædal.

Stafrófsskrá örnefna

(Valskógsnes 566)
„Tungan norður á Miðfelli“ 165
„uppi á Skjólum“ 155
„uppi á Skjólum“ 155
Arahólmi 360
Arnarbæli 68
Arnarbæli 9
Arnarbælishvammar 74
Arnarbæliskletur 69
Arnarbælismýri 70
Arnarbælistjörn 71
Austastaey 17
Austurbringur 431
Austurdalur 430
Austurgjá 236
Austurgjáarstafn 245
Austurgjáarstafn 577
Austurhvammar 187
Austurmelar 195
Austurrákar 253
Austurrimar 345
Austursker 244
Austurtungnabotn 559
Austurtungnagil 558
Austurtungnarákar 306
Austurtungnaskúti 560
Austurtungur 232
Austurtungur 305
Austurtungur 557
Austurtún 28
Áarhólmi 403
Bakkarnir 380
Blautastykki 344
Breiðafell 216
Breiðahorn 264
Breiðarák 271
Breiðkuhólmi 331
Brekkur 93
Brekkutún 50
Bringur 470
Brókarkambur 106
Brúin 401
Burknarák 311
Bæjarhamar 440
Bæjarhamarsbelti 443
Bæjarhamarsbrekka 442
Dalstafn 529
Dý 437
Dýklettar 90
Dýklettur 462
Efribæjarhamar 441
Efri-Nátthagi 34
Efstafell 201
Efstafellsbotn 213
Efstafellsgil 172
Efstafellsgil 180
Efstafellsgil 202
Efstafellsnes 220
Efstafellstindur 219
Efstafellsvatn 209
Efstafellsþvergil 212
Efstivegur 208
Eyja, Syðsta- 407
Eystri-Krókur 411
Fataklettur 99
Fit 365
Fjallið 432
Fjárhús 468
Fjárhúsklettur 466
Fjárhúslækur 467
Fjárstöðusteinar 543
Fjósaklettur 62
Fjósamýri 61
Fjósgata 41
Fláar 550
Fletjar 211a
Foss 374
Fossdalsá 545
Fossdalsfoss 533
Fossdalsgljúfur 531
Fossdalshamrar 530
Fossdalshnúta 18
Fossdalshnúta 539
Fossdalskinn 544
Fossdalsurð 542
Fossdalur 536
Fossdalur 576
Framfell 204
Fremranes 527
Fremri-Gjáartunga 261

Fremri-Kvíaklettur 129
Fremstagil 210
Fremsta-Grasgil 516
Fremstagrasgilsröðull 517
Fremsta-Tunga 133
Fremsti-Garður 395
Fremstiklettur 147
Fúlapollstún 55
Fúlipollur 54
Gamlastekkatúnsklettar 435
Gamli-Garður 60
Gamli-Stöðull 446
Garður, Fremsti- 395
Garður, Innsti- 400
Geitafell 170
Geitafellsbjörg 181
Geitafellsbotn 197
Geitafellsbotn 573
Geitafellsgil 157
Geitafellsgil 171
Geitafellsmelar 189
Geitafellsmýri 190
Geitafellstangi 179
Geitafellstindur 198
Geitafellsþvergil 196
Geithús 110
Geithúsabrekka 113
Geithúsafláar 115
Geithúsagil 116
Geithúsamýri 112
Geithúsklettar 111
Gildrasker 2, 367
Gildrasker 367
Gildrusker 24, 367
Giljastafnar 556
Gjáartunga, Fremri- 261
Gjáartunga, Innri- 260
Gjáfell 237
Gjáfellarákar 246
Gjánúpsbrekkur 251
Gjánúpsháls 257
Gjánúpshryggur 254
Gjánúpshvammur 255
Gjánúpstangi 250
Gjánúpstindur 266
Gjánúpsurð 256
Gjánúpur 231
Gjánúpur 248
Gjátangar efri 223a
Gjátangar neðri 223
Gjávatn 228
Gjávatn 234
Gljúfrabotnsbakkalón 379
Gljúfrabotnsbakkalækur 388
Gljúfrabotnsbakkar 387
Goðaborg 581
Goðafjall 579
Goðafjall 582
Goðahnúkur 580
Goðahnúkur 584
Golbílduhjallar 512
Golbílduhjallaröðlar 514
Góðalón 416
Góðalónsbakki 398
Góðalónsbrot 417
Góðalónskelda 418
Góðalónstangi 396
Grasbotn 283
Grasbotnsgil 286
Grasbotnshjalli 288
Grasbotnsrákar 285
Grasbotnssvelti 287
Grasgil 515
Grasgil 519
Grasgil 572
Grasgil, Fremsta- 516
Grasgil, Stóra- 521
Grasgiljaegg 571
Grasgiljahamrar 524
Grasgiljatindur 574
Gráflekkuhólmi 358
Grenishvammur 532
Grjótbotn 225
Grjóthnaus 127
Grjóthólar 461
Grjóthvammur 538
Grænibakki 10
Gunnsteinsfell 546
Gæsaheiði 5
Hamrahorn 252
Háfshald 371
Háivegghamar 275
Háls 140a
Háls 166

Háls 214
Háls 541
Hálsupyttur 428
Hárani 124
Hellir 463
Hesthólmaþúfur 354
Hesthólmi 353
Hesthúshóll 59
Hildargjót 105
Hildarhaugsbrekkur 103
Hildarhaugstoddar 104
Hildarhaugur 102
Hildarlækur 101
Hjalli 97
Hjallklettur 100
Hlaup 445
Hnútuhamrar 540
Hoffellsá 22
Hoffellsá 325
Hoffellsfjall í efra 568
Hoffellsfjöll 177
Hoffellsfjöll 499
Hoffellsjökull 173
Hoffellslambatungur 20
Hoffellslambatungur 547
Hoffellsmúli 4
Hoffellsnúpar 247
Hoffellsnúpar193
Hoffellstindur 570
Hoffellstún 27
Hornafjarðarfljót 25
Hólar 44
Hólaskó(g)smosar 523
Húsberg 182
Hvammur 92
Hvannstóðshóll 31
Hæð 449
Indriðabakki, Innri- 327
Indriðabakki, Ytri- 328
Ingimundarbakkatjörn 333
Ingimundarbakki 332
Innbakkar 389
Innleira 404
Innranes 528
Innri-Gjáartunga 260
Innri-Indriðabakki 327
Innri-Krókur 412
Innstafell 217
Innstagjáfell 243
Innsta-Tunga 135
Innstatunga 199
Innsta-Tunga 549
Innsti-Garður 400
Innstihvammur 185
Jökull 3
Kambaklöpp 238
Kambar 227
Kambaskot 239
Keldan 415
Keldukjaftur 419
Keldutangi 399
Kinn 51
Kinnarhús 53
Klakstöð 469
Klapparklettur 150
Klettar 121
Klettgarður 57
Klifahjallabrekka 506
Klifahjallar 505
Kofinn 564
Krangi 58
Kráksgil 131
Kráksgilsfoss 137
Kráksgilsklytrur 140
Kráksgilsskriða 136
Kráksgilstungur 132
Kringlur 364
Krókhylur 420
Króksbakkalón 378
Króksbakkarot 385
Króksbakkatjörn 386
Króksbakki innri 348a
Króksbakki ytri 384
Krókur, Eystri- 411
Krókur, Innri- 412
Kvíabrekka 444
Kvíaklettur 128
Kvíaklettur 567
Kvíar 43
Kvíslarbotn 429
Kvíslarmynni 376
Kyrkisrimi 326
Lambasund 192
Lambasundshnausar eystri 191a

Lambasundshnausar vestri 191
Lambatungnaá 562
Lambatungnahamrar 551
Lambatungnajökull 537
Lambatungnatindur 561
Lambhús 52
Landkvíslin 410
Landræsi 91
Langagil 262
Langaklettsendi 456
Langaklettslækur 452
Langihjalli 552
Langiklettur 451
Lágrani 125
Leiran 391
Leiran 454
Leirkróksrimi eystri 342
Leirkróksrimi vestri 342a
Leirkrókur 341
Leirubakki 402
Leiruhólmabakki 393
Leiruhólmakíll 394
Leiruhólmalón 377
Leiruhólmi eystri 392
Leiruhólmi vestri 392a
Leirutagl 406
Litla-Baðstofa 130
Litlahraunshylur 370
Litlarófa 94
Ljótasvæða 383
Ljótusvæðurimi 382
Lómatjörn 186
Lyngbrekkur 273
Lyngtungnafjall 267
Lyngtungnafjallshamrar 269
Lyngtungnafjallshjalli 274
Lyngtungnafjallssker 277
Lækjarskriða 457
Lækjarskriðugil 458
Lækjarskriðuhamar 459
Lækjarskriðuhvammur 460
Matklettur 229
Melagil 188
Merkisteinn 184
Miðey 16, 408
Miðeyja 408
Miðfell 156
Miðfellsbotn 168
Miðfellsbrekkur 162
Miðfellsgil 153
Miðfellsklytrur 163
Miðfellsmýri 161
Miðfellsskriða 159
Miðfellssund 160
Miðfellstangi 158
Miðfellstindur 167
Miðfellsþvergil 164
Miðgarður 397
Miðhamrar 263
Miðháls 240
Miðlungshjallabrýr 281
Miðlungshjallagil 268
Miðlungshjallagilsrák 282
Miðlungshjallagilsstafn 278
Miðlungshjalli 280
Mið-Tunga 134
Miðtungnagil 307
Miðtungnahjalli 312
Miðtungnarák 309
Miðtungur 308
Miðvegur 207
Morkíll 422
Morkílsmynni 421
Mosabotnar 513
Mosahólmar 8
Mosar 349
Mosasnagar 553
Mosasund 465
Móalón 375
Mógrafir 38
Mói 324
Munkaþverá 509
Múlaá 298
Múlaáarstafn 300
Múlaáartunga 301
Múlafoss 302
Múlagljúfur 295
Múlagljúfur 303
Múlahjalli 317
Múlasker 318
Múlasporður 316
Múlavatn 284
Múlavatn 304
Múlinn 233

Múlinn 299
Myllulækur 79
Mýri 39
Náman 507
Námugata 508
Námugil 511
Nátthagi 36
Neðri-Nátthagi 64
Neðsti-Vegur 206
Nestisklettur 455
Núpar 230
Nýjatún 49
Nýju-Núpar 322
Ófæruhjallahamrar 482
Ófæruhjallar efri 483
Ófæruhjallar neðri 483a
Ófæruhólmi 363
Ófæruskriður 479
Ólafshjallagil 502
Ólafshjallar 501
Ólafstangi 351
Ólafstangi 7
Pálshvammur 154
Pálsrotsrimi 343
Pétursholmi 26
Pétursholmi 350
Pétursholmi 6
Pollur 221
Prestaklettur 56
Ranabrekkur 126
Ranagil 123
Ranghalabrekka 108
Ranghalamýri 109
Ranghali 107
Rani 122
Rauðarák 259
Rauðhóll 518
Rauðiröðull 200
Reifsdalur 21
Reifsdalur 497
Rembingur 510
Réttarklettsbarð efra 35
Réttarklettsbarð neðra 37
Réttarklettslækur 65
Réttarklettur 63
Rimahólmar 329
Rimahylur 372
Rofbakkar 67
Rotskalli 340
Sandur 1
Sandur 174
Sandurinn 323
Sefhólmi 330
Sefþúfur 369
Sel 490
Selgil 493
Selgrund 496
Selhamrar 488
Selhjallar 489
Selhóll 492
Selhryggur 491
Sellækur 494
Selmosar 409
Selrof 495
Setbergsá 14
Setbergsá 381
Setbergsáarmynni 13
Setbergsáarmynni 13
Setbergsáarmynni 23
Setbergsáarmynni 23
Setbergsáarmynni 373
Setbergsáarmynni 373
Sker(in) 279
Sker(in) 279
Skjolahnúkur 146
Skjól 142
Skjól 142
Skjólabrekkur efri 145a
Skjólabrekkur efri l45a
Skjólabrekkur neðri 145
Skjólabrekkur neðri 145
Skjólahjalli
Skjólahjalli
Skjólahjalli neðri 144a
Skjólahjalli neðri l44a
Skjólahnúkur 146
Skora 215
Skora 215
Skora 484
Skora 484
Skógargötur 15
Skógargötur 15
Skógargötur 390
Skógargötur 390

Skógarhólmi 357
Skógarhólmi 357
Skriðuhjallabrýr 473
Skriðuhjallabrýr 473
Skriðuhjallar efri 476
Skriðuhjallar efri 476
Skriðuhjallar neðri 476a
Skriðuhjallar neðri 476a
Skriðuhlaup 46
Skriðuhlaup 46
Skriður 95
Skriður 95
Skriðurnar 464
Skriðurnar 464
Skriðuskot 258
Skriðuskot 258
Skúmsþúfur 366
Skúmsþúfur 366
Skútaklettur 149
Skútaklettur 149
Skyndidalsá 563
Skyndidalsá 563
Skökuklettur 433
Skökuklettur 433
Slakki 226
Slakki 226
Sleðahnaus 321
Sleðahnaus 321
Smiðjuhóll 48
Smiðjuhóll 48
Stafn 218
Stafn 218
Stekkatún 436
Stekkatún 436
Stekkatún 80
Stekkatún 80
Stekkatún 81
Stekkatún 81
Stekkatúnsaur 86
Stekkatúnsaur 86
Stekkatúnsbakki 82
Stekkatúnsbakki 82
Stekkatúnsgil 85
Stekkatúnsgil 85
Stekkatúnshvammar 84
Stekkatúnshvammar 84
Stekkatúnsklettar 88
Stekkatúnsklettar 88
Stekkatúnslækur 87
Stekkatúnslækur 87
Stekkatúnsrof 83
Stekkatúnsrof 83
Stíflur 413
Stíflur 413
Stórabjarg 47
Stórabjarg 47
Stóragil 203
Stóragil 203
Stóragil 211
Stóragil 211
Stóragil 235
Stóragil 235
Stóragil 241
Stóragil 241
Stóragil 292
Stóragil 292
Stóragilsfoss 293
Stóragilsfoss 293
Stóragilsgljúfur 291
Stóragilsgljúfur 291
Stóragilsstafn 242
Stóragilsstafn 242
Stóragrasgil 521
Stóragrasgil 521
Stóragrasgilsröðull fremri 520
Stóragrasgilsröðull fremri520
Stóragrasgilsröðull innri 520a
Stóragrasgilsröðull innri 520a
Stórahraun 569
Stórahraun 569
Stórahvammsgil fremra 487
Stórahvammsgil fremra 487
Stórahvammsgil innra 487a
Stórahvammsgil innra 487a
Stórahvammshlaup fremra 486
Stórahvammshlaup fremra 486
Stórahvammshlaup innra 486a
Stórahvammshlaup innra 486a
Stóraskriða 118
Stóraskriða 118
Stóraskriða 471
Stóraskriða 471
Stórhóll 525
Stórhóll 525

Stórhólmatagl 361
Stórhólmatagl 361
Stórhólmaþúfur 362
Stórhólmaþúfur 362
Stórhólmi 359
Stórhólmi 359
Stórhólsgil 526
Stórhólsgil 526
Stórhólsskriða 522
Stórhólsskriða 522
Stórihnaus 222
Stórihnaus 222
Stórihnaus 319
Stórihnaus 319
Stórihvammur 485
Stórihvammur 485
Stóruskriðubakki 405
Stóruskriðubakki 405
Stóruskriðubotn 117
Stóruskriðubotn 117
Stóruskriðubrekka 120
Stóruskriðubrekka 120
Stóruskriðubrekka 474
Stóruskriðubrekka 474
Stóruskriðubrot 426
Stóruskriðubrot 426
Stóruskriðugil 472
Stóruskriðugil 472
Stóruskriðuhamar 475
Stóruskriðuhamar 475
Stóruskriðuhylur 427
Stóruskriðuhylur 427
Stóruskriðumýri 119
Stóruskriðumýri 119
Struntur 148
Strýta 73
Strýtuklettur 98
Stöðlaklettsbrekka 450
Stöðlaklettsendi 448
Stöðlaklettur 447
Stöðull 42
Sultartungnarákar 296
Sultartungnasker 297
Sultartungur 294
Sumarfjós 40
Surtarbrandsklettur 500
Svarthamar 276
Svepphólmatjörn 356
Svepphólmi 355
Svínafell 176
Svínafellhólmi 334
Svínafellshólmatjörn 335
Svínafellsjökull 175
Syðsta-Eyja 407
Taglaendi 348
Taglakíll 337
Taglhólmi 352
Tangi 66
Teygingar 368
Tjarnarhraun 11
Tjarnarhraunsrimi 12
Toddi 96
Tófulæksbarð 75
Tófulæksfoss 77
Tófulæksmynni 78
Tófulækur 76
Traðarendi 33
Traðir 30
Traðir 320
Trúlofunarlaut 45
Tunga 169
Tunga 289
Tunga 503
Tunga, Fremsta- 133
Tunga, Innsta- 135
Tunga, Mið- 134
Tungufell 138
Tungufellsbotn 141
Tungufellsbrekka efri 139
Tungufellsbrekka neðri 139a
Tungugil 504
Tæparák 270
Tæpugötuhamar efri 151a
Tæpugötuhamar neðri 151
Tæpugötuhamarsgil 143
Tæpugötuhamarsgil 152
Töglin 336
Urð 194
Urðarbotn 555
Urðarhnaus 265
Urðarskriða 477
Urðarskriðugil 478
Urðarskriðulækur 480
Útigöngutunga 548

Útigöngutunga 565
Vatnssker 19
Vegghamar 114
Vegur, Efsti- 208
Vegur, Mið- 207
Vegur, Neðsti- 206
Vesturbakki 346
Vestur-Bringur 72
Vesturdalur 575
Vesturgjá 249
Vesturgjáarstafn 272
Vesturhvammur 183
Vesturtungnagil 313
Vesturtungnaskora 315
Vesturtungur 314
Vesturtún 29
Vonarskarð 453
Völvuleiði 32
Vörðuhnaus 578
Vörðuhnaus 583
Ytri-Indriðabakki 328
Yztalægð 347
Þéttugrjót 481
Þröng 414
Þverá 205
Þverárgljúfur 224
Þverbakkahorn eystra 339
Þverbakkahorn vestra 339
Þverbakki 338
Þverkíll eystri 424
Þverkílsbotn eystri 425
Þverkílsbotn vestri 425a
Þverkílsmynni 423
Þvottadý 89
Þvottalæksmynni 439
Þvottalækur 438
Öldulækur 535
Öldur 554
Öldutangi 534